

3 Днім Перемоги!

БЕЗМЕЖНА ШАНА ВАМ, ВЕТЕРАНИ!

Все далі відходить від нас жахлива й кривава війна, яка принесла стільки горя, розпачу та біди на українську землю, змінила нашу історію. Напередодні Дня Перемоги у Великій Вітчизняній війні потрібно згадати наших ветеранів, що здобували для нас, своїх нащадків, можливість жити у вільній країні. Минуло вже 69 років, ті страшні дні здавалося б так далеко, але вони все ж залишаються нашою незмінною історією, на якій будується фундамент сьогодення. Беззаперечно, нам важко уявити, через що довелося пройти мільйонам людей, які брали участь у тій страшній війні. Тому потрібно із вдячністю пам'ятати про те, як люди віддавали своє життя за Батьківщину, за волю та світле майбутнє для живих та ненароджених нащадків. Вони боролися за те, щоб таке горе ніколи більше нас не спіткало, а війна назавжди залишилася лише спогадом та тяжким уроком, сподівалися, що такі страшні події ніколи не відбудуться із прийдешніми поколіннями.

У героїчному подвигу наших ветеранів є й скромна частка важкої праці медичних працівників. У перші місяці

війни добровільно пішли на фронт більше 100 співробітників і студентів. Вони боролися з німецько-фашистськими загарбниками у складі діючих частин, в партизанських загонах та підпільних організаціях. Незліченну кількість безсонних ночей провели лікарі, медичні сестри та санітари біля ліжок поранених і хворих, докладаючи усі зусилля задля їх одужання. А успіхи, досягнуті в їх лікуванні за своїм значенням і обсягом дорівнюють перемозі у найбільших стратегічних битвах.

Саме тому 44 медиків, які самовіданно працювали у роки Великої Вітчизняної війни були удостоєні високого звання Героя Радянського Союзу. 19 представників військово-медичної служби були удостоєні ордена Слави трьох ступенів.

Одним з таких героїв став Дельва Віктор Олександрович – Заслужений працівник вищої школи України, доктор медичних наук, професор, ректор Полтавського медичного стоматологічного інституту (1974-1987 рр.).

В. О. Дельва народився 28 травня 1924 року в селі Безгеново Ново-Айдарського району Луганської області в сім'ї службовця. Батька не стало, коли йому виповнилося 4 роки. Мати працювала вчителькою.

У 1941 р. юнак закінчив середню школу. Розпочалася Велика Вітчизняна війна. На прохання відправити на фронт він отримав відмову – його рік народження ще не був призовним. Пішов працювати трактористом у колгосп. Лише 8 лютого 1943 р. В. Дельву та його однолітків мобілізували в діючу армію.

Назавжди в його пам'яті лишилися спогади про прощан-

ня з матір'ю та рідними. Згодом Віктор Олександрович згадував: «Було це 15 лютого 1943 року. Сірий зимовий світанок. Ми вишикувалися в колони біля сільради. Колону очолив старшина – представник саперного батальйону, в якому ми мали служити. Сім днів до цього нас навчали військовій справі: ми вивчали зброю, вчилися марширувати, розмінювати...».

Влітку та восени 1943 року під ударами радянської армії німецькі війська відступали все далі і далі на захід. В.О. Дельва згадував, що для нього, як і інших бійців, було щастям визволити рідну українську землю, бачити сльози радості на очах наших людей. 19-ий гвардійський інженерно-саперний батальйон 5-ої гвардійської армії, в якому служив В. Дельва, брав участь у боях на Дніпропетровському напрямку, у форсуванні Дніпра. Під час короткочасних перепочинків юний солдат писав вірші. Його щирі почуття і думки виливалися у патріотичні рядки:

**Дві матері пізнало серце сина:
Одна з них, перша, десь**

плаче по мені,

**А друга мати – рідна Україна –
Горить незборена в кривавому
вогні.**

Після звільнення України В. Дельва, вже у складі Першого Білоруського фронту, куди перевели його батальйон, звільняв країни Східної Європи, зокрема Полтавщину.

Далі фронт котився до самого серця фашистської Німеччини – Берліна. На підступах до нього було багато боїв, багато пролито крові. Та наближався День Перемоги.

Після демобілізації у 1946 р. В.О. Дельва вступив до Донецького медичного інституту, який закінчив з відзнакою у 1951 р., і продовжив навчання

у клінічній ординатурі. Згодом працював у цьому ж вузі.

З 1961 р. Віктор Олександрович працював у Івано-Франківському медичному інституті, де у 1963 році був затверджений у вченому званні доцента кафедри нервових хвороб. У 1966 р. успішно захистив докторську дисертацію і був затверджений у вченому званні професора кафедри нервових хвороб. З 1965 по 1968 рік він за сумісництвом – заступник декана, а в 1968-му призначений проктором з навчально-наукової роботи Івано-Франківського медичного інституту.

8 лютого 1974 р. наказом Міністерства охорони здоров'я України В.О. Дельву призначили на посаду ректора Полтавського медичного стоматологічного інституту, де яскраво виявилися його організаційський талант, знання і досвід – в удосконаленні начального процесу, наукових дослідженнях, вихованні наукових кадрів.

7 лютого 1987 р. професор В.О. Дельва звільнився з посади ректора, але продовжував завідувати кафедрою нервових хвороб і медичної генетики, а в 1990 р. був переведений на посаду професора цієї кафедри.

Наукова діяльність В.О. Дельви – це 160 наукових праць, підготовка 1 доктора і 10 кандидатів медичних наук. Але найбільше його наукових досліджень було присвячено вивченню кількісного вмісту і діагностичного значення мікроелементів у тканині головного мозку, підкіркових вузлах, спинномозковій рідині, при захворюваннях нервової системи.

Серед праць професора В.О. Дельви є й методичні по-

(Закінчення на 2-й стор.)

БЕЗМЕЖНА ШАНА ВАМ, ВЕТЕРАНИ!

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

сібники, і книги, присвячені досягненням та перспективам розвитку академії.

За ініціативою В.О. Дельви і М.С. Скрипнікова був збудований морфологічний корпус академії. Поряд з основною роботою – ректора Полтавського медичного стоматологічного інституту – професор В.О. Дельва активно займався громадською діяльністю як голова Полтавського обласного комітету захисту миру.

В.О. Дельва був членом Полтавської спілки літераторів. Його вірші залишалися невиданими окремою збіркою. Але у роки Великої Вітчизняної війни Віктор Олександрович від щоденник, який послужив основою для написання і видання трьох його прозових книг. Першою з'явилася книга

«Мы шли сюда долго» (1983). Потім світ побачила друга – «Два года перед войной» (1987) і третя – «В грозном зареве сорок первого» (1990).

В.О. Дельва був нагороджений орденами Слави II і III ступенів, Великої Вітчизняної війни II ступеня, десятима медалями, зокрема медаллю «За відвагу», знаком «Відмінник охорони здоров'я», Почесною грамотою Президії Верховної Ради України, обирався депутатом міської Ради, головою обласного наукового товариства невропатологів і психіатрів.

За заслуги у підготовці висококваліфікованих медичних кадрів та активну участь у громадському житті В.О. Дельви присвоєно почесне звання «Заслужений працівник вищої школи України».

Він був різнобічно освіче-

ною, культурною і скромною особистістю. Людиною з великої літери.

23 січня 1994 р. після важкої невиліковної хвороби В.О. Дельва помер. Колектив академії проводжав його в останню путь. Похований Віктор Олександрович Дельва на міському цвинтарі в с. Затурино.

В Українській медичній стоматологічній академії шанують його пам'ять: аудиторія №2 названа його ім'ям, була встановлена іменна стипендія, відкриті меморіальні кімнати на кафедрі нервових хвороб і в музеї академії.

Ветерани війни – це творці великого подвигу, носії героїчних традицій, люди скромні, трудолюбиві, звиклі до труднощів. Вони зробили все можливе і не-

можливе як у військовий, так і у післявоєнний час. І сьогодні продовжують подавати молоді приклад працьовитості, громадянськості та патріотизму.

Про тих, хто пройшов через пекло Другої світової, про тих, хто не вижив, і про тих, хто дожив до Перемоги, – потрібно говорити та розповідати, висловлювати захисникам Вітчизни безмежну шану. Скільки б років не минуло – пам'ятати про Великий подвиг мужніх борців за Батьківщину, якою ціною було завойовано мир та щастя народитися вільними. Щира подяка вам, наші нескорені ветерани. Зі святом Перемоги!

Єлизавета Золотарьова

«СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ»

Навчально-наукова конференція з міжнародною участю

6 травня 2014 року на базі Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» пройшла традиційна щорічна навчально-наукова конференція з міжнародною участю «Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах», де висвітлювалися питання підвищення ефективності системи контролю та управління діяльністю академії шляхом розробки й впровадження сучасних систем менеджменту якості за міжнародним стандартом ДСТУ ISO 9001 : 2009.

Зі вступним словом до учасників конференції звернувся начальник навчального відділу, д.біол.н. Білаш С.М. Він поздоровив усіх присутніх від імені ректорату з відкриттям і роботою конференції, передавши побажання плідної і творчої роботи від ректора академії професора В.М. Ждана.

Досконало висвітлив тему «Інтегральний підхід до управління навчальним процесом у Вищому медичному закладі» проф. Баштан В.П., підготовану його кафедрою. У своїй доповіді професор наголосив, що без інтегрованого підходу до навчання викладання онкології студентам мало ефективно.

Широко була розкрита й тема ефективності педагогічного менеджменту у Вищій медичній школі в сучасних умовах у доповіді «Педагогічний менеджмент як передумова покращення управлін-

ня» виступив доц. Панькевич А.І. (у співпраці з ас. Гоголем А.М. та Колісник І.А.). Зокрема, присутні мали змогу ознайомитися з інтерактивною методикою «кейс-метод», що є дієвим та ефективним в реалізації сучасних завдань системи освіти та зрозуміти суть та цінність цього методу.

Викл. Ефендієва С.М. розповіла про інтелект-карти як інструмент удосконалення якості управління навчальним процесом у ВНЗ, що можна ефективно застосовувати на різних етапах заняття.

Був заслуханий і цікавий виступ «Інтерактивне навчання та індивідуалізація – сучасні моделі педагогічних технологій» від кафедри нормальної фізіології, де представили підходи до здійснення і управління учбовим процесом. Одним з найактуальніших став виступ «Сучасна дистанційна освіта: проблеми і перспективи розвитку», висвітлений ас. Гаєвським С.О.

Загалом на конференції було заслухано 4 доповіді та 4 виступи на актуальні питання щодо управління навчальним процесом. Конференція пройшла успішно та викликала жвавий інтерес та обговорення у всіх присутніх.

Єлизавета Золотарьова

ня навчальним процесом у Вищих медичних навчальних закладах», яку представила доц. Беляєва О.М. у співпраці з доц. Тихоновою Л.М.

Велику зацікавленість та обговорення аудиторії викликала доповідь, яка наочно розкрила питання впровадження сучасних інформаційних технологій в організації навчального процесу. Над цією актуальною темою пра-

боти, матеріалом досліджень і важливістю розробки даної теми, методів та інструментів моніторингу рівня сформованості компетенцій, застосованих в навчальному процесі ВНЗ.

На конференції заслухали й 4 виступи. Першим із своєю роботою «кейс-метод в управлінні навчальним процесом при викладанні клінічних стоматологічних дисциплін»

«НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ – ЗАПОРУКА ЗДОРОВОЇ НАЦІЇ УКРАЇНИ»

70-а ювілейна Всеукраїнська студентська наукова конференція

17 квітня оголошено Днем Науки в нашій академії. Традиційно в квітні відбувається студентська наукова конференція. Цього разу засідання проводило 11 секцій. Найбільш чисельними секціями стали: Клінічна медицина №1; Стоматологія – підсекція №2 та Експериментальна медицина. Були заслухані доповіді гостей зі Львова, Донецька та Харкова. Участь у конференції прийняли роботи з Буковинського державного медичного університету, Харківського національного медичного університету, Кременчуцького медичного коледжу, Харківського медичного коледжу №2, Донецького базового медичного коледжу та Полтавського базового медичного коледжу. В перерві на кофе-брейк студенти мали змогу за чашкою кави поспілкуватися між собою та обмінятися враженнями. Переможцям були видані дипломи та цінні подарунки. Всі учасники отримали сертифікати.

У День Науки проводилося й засідання членів СНТ академії, на якому були висвітлені низка важливих проблем та питань. Рішенням Ради СНТ на сайті опублікований проект положення про роботу Студентського наукового Товариства. Впродовж місяця очікуються пропозиції щодо змін до Положення за

студ. 5 курсу мед.ф-ту №2. Рада СНТ запрошує активних студентів до співпраці.

Нагороджено студентів, які перемогли в другому турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт 2014 року, а саме:

Лазазева К.А. з 5-го курсу стомат.ф-ту нагороджена дипломом 3-го ступеня за кращу наукову роботу у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гумані-

тарних наук – доц. Ганчо О.В., доц. Бублій Т.Д.); Пилипенко І.В. 4-го курсу мед.ф-ту №1 – дипломом 3-го ступеня за кращу наукову роботу у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук у галузі «Профілактична медицина» (науковий керівник – проф. Голованова І.А.).

Було нагороджено й переможців міжнародного медико-фармацевтичного конгресу студентів і молодих вчених

електронною адресою: snt.umsa@uan-dex.ru. Також було затверджено новий склад СНТ. Обрано головою Ради СНТ студ. 3 курсу мед.ф-ту №1 Левицького Г., членами Ради СНТ: Яковлеву Д. – студ. 3 курсу стомат.ф-ту, Марченко М. та Трубецького М. – студ. 3 курсу мед.ф-ту №1, Дондик К. – студ. 1 курсу стомат.ф-ту, Бубир Л. та Зімовець Л.

тарних наук у галузі «Стоматологія» (науковий керівник – проф. Аветіков Д.С., Локес К.П.); Пирогова К.І., Сініцина Г.В. 3-го курсу мед.ф-ту №1 – дипломом 3-го ступеня за кращу наукову роботу у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук у галузі «Теоретична медицина» (науко-

«Сучасні аспекти медицини і фармації», який проходив 2–4 квітня в Буковинському державному медичному університеті, а саме:

Панасенко Тетяна – студ. 6 курсу мед.ф-ту, нагороджена дипломом другого ступеня у секції «Патологія експериментальна»; Криворучко Іван – студ. 6 курсу мед.ф-ту, нагороджений дипломом першого ступеня у секції «Внутрішня медицина»; Яковлева Дар'я – студ. 3 курсу стомат.ф-ту, нагороджена дипломом першого ступеня у секції «Стоматологія»; Панасенко Тетяна нагороджена дипломом за кращу постерну доповідь на Міжнародній конференції молодих вчених «Фізіологія: від молекули до організму». Яковлева Дар'я нагороджена дипломом за найкращу наукову роботу на V (67) Міжнародному науково-практичному конгресі студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми сучасної медицини».

Висловлюємо щирю вдячність усім учасникам конференції. Бажаємо подальших творчих звершень у науці!

Рада СНТ

сторінка 3

27 березня в Полтавському Миському будинку культури відбулася всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми стоматології, щелепно-лицевої хірургії, пластичної та реконструктивної хірургії голови та шиї». Вона була присвячена 150-річчю з дня народження першого завідувача кафедри хірургічної стоматології, професора М.Б. Фабриканта та 45-річчю Полтавського періоду кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія».

Урочистим відкриттям конференції став квітелінійний концерт. Він розпочався зі вступного слова та привітання голови оргкомітету – ректора ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», Заслуженого лікаря України, д.мед.н., професора В.М. Ждана та вручення подяк ректора ветеранам кафедр.

З поздоровленнями виступили і гості заходу: декани Харківського національного медичного університету, Дніпропетровської медичної академії, ВДНЗУ «УМСА», завідувачі профільних кафедр Полтави та інших медичних закладів України, провідні вчені з різних міст нашої країни. Вони побажали кафедрі подальшого процвітання, успіхів та довгих років плідної праці.

У розважальній частині концерту приймали участь: народний аматорський ансамбль танцю «Юність», володарка «Золотої Ніки», доцент кафедри нервних хвороб з нейрохірургією та медичною генетикою Тарняник К.А., народний самодіяльний вокальний ансамбль «Мальви», танцювальні колективи «Орхідея» і «Меллор».

На заході були присутні студенти академії та інші гості, приміщення було заповнене глядачами щент. Неперевершеними ведучими концерту стали Д.С. Аветіков та студентка стоматологічного факультету А.Дворник.

Пленарне засідання розпочалося одразу після урочистого святкування. З цікавою доповіддю «У ИСТОКОВ. МОИСЕЙ БОРИСОВИЧ ФАБРИКАНТ» про життя і діяльність першого завідувача кафедри хірургічної стоматології виступив професор О.В.Рибалов (м. Полтава). Не менш цікаву тему для усіх присутніх «ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ТА ЩЕЛПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ З ПЛАСТИЧНОЮ ТА РЕКОНСТРУКТИВНОЮ ХІРУРГІЄЮ ГОЛОВИ ТА ШИЇ» висвітлював професор Д.С. Аветіков (м. Полтава). Також свої доповіді представили: В.А. Маланчук – Президент Української асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів з м. Києва на тему «ЖИЗНЕННИЙ ПУТЬ ПРОФЕСОРА СЕМЕНЧЕНКО Г.И.», до 100-ліття з дня його народження та проф. С.М. Шувалов з м. Вінниця – «ОСОБЕННОСТИ КОСТНОПЛАСТИЧЕСКИХ ОПЕРАЦИЙ ПРИ ДЕФЕКТАХ НИЖНЕЙ ЧЕЛЮСТИ».

На секційному засіданні виступили: проф. Г.П.Рузин (м. Харків) – «МЕДИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ РЕГЕНЕРАЦИИ КОСТНОЙ ТКАНИ», проф. О.В. Рибалов, (м. Полтава) – «КЛИНИКО-РЕНТГЕНОЛОГИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ОТДЕЛЬНЫХ ВИДОВ ДИСТУНЦИИ ВИСОЧНО-НИЖНЕЧЕЛЮСТНОГО СУСТАВА», проф. М.П.Комський (м. Дніпропетровськ) – «ПЛАСТИЧНА ХІРУРГІЯ ОБЛИЧЧЯ ПРИ ЛІКУВАННІ ЗЛОЯКІСНИХ ПУХЛИН ШКІРИ» та асистент В.В.Панькевич (м. Львів) «УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДУ УЛЬТРАСОНОГРАФІЇ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ПІСЛЯТРАВМАТИЧНИХ КОНТРАКТУР ЖУВАЛЬНИХ М'ЯЗІВ».

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї Української медичної стоматологічної академії є однією з найстаріших у нашій країні. В історичному аспекті діяльність кафедри

складається з двох періодів – Харківського та Полтавського. Основні етапи наукової діяльності кафедри тісно пов'язані з її завідувачами, видатними вченими нашої країни, які в різні періоди очолювали кафедру.

Потрібно згадати, що перший історичний період кафедри розпочався у місті Харкові, де з 1921 по 1929 рік хірургічна стоматологія викладалась частково на кафедрах оперативної одонтології (зав.каф. проф. Гейзенберг І.С.) та приватної хірургії голови та обличчя (зав.каф. проф. Фабрикант М.Б.) Харківського медичного інституту, з 1931 року Харківського стоматологічного інституту. Як самостійна, під назвою «Кафедра хірургічної стоматології», організована у 1929 році після об'єднання двох вище вказаних кафедр. Першим завідувачем кафедри став професор Мойсей Борисович Фабрикант (1929-1951 р.р.).

В роки Другої Світової війни, під час евакуації навчального закладу у місто Фрунзе (1941-1944 р.р.), професор Фабрикант М.Б.

та співробітники його кафедри (Авраїмова С.І., Злотник І.А., Руфанов Т.І., Шепшелевич З.Г., Євзерихіна С.Д., Калашнікова Є.А.) не тільки лікували поранених фронтовиків, а й опублікували більше 30 наукових праць.

Із 1951 по 1965 рік кафедру очолював професор Макар Федорович Доценко, який одночасно виконував обов'язки декана факультету. В період Другої Світової війни він був провідним хірургом групи щелепно-лицевих шпиталів.

Професор Доценко М.Ф. був почесним членом Болгарської спілки стоматологів, приймав участь в роботі наукових конгресів стоматологів в містах Гельсінкі, Софії, Парижі. Ним написано більше ніж 60 наукових праць, в тому числі 3 монографії.

З 1965 по 1970 рік кафедру очолював доцент Володимир Іванович Коробков – прекрасний лектор, високо ґрунтовний педагог та методист, відомий своїми працями з питань клініки та лікування захворювань скронево-нижньощелепного суглобу, запальних захворювань щелепно-лицевої ділянки. Наукова діяльність кафедри в цей період велась в напрямку розробок таких питань, як лікування одонтогенних норичь верхньощелепних кісток (Щегельський В.Є.), переломів нижньої щелепи (Пікалов А.П.), невралгій трійчастого нерву (Антонова С.М.), доброякісних пухлин та пухлиноподібних утворень

нижньої щелепи (Григорчук Ю.Ф.), вторинних післяопераційних деформацій верхньої щелепи при вроджених вадах губи та піднебіння (Мозговий М.П.). По матеріалам цих досліджень було захищено 5 кандидатських дисертацій.

Другим етапом історії кафедри є Полтавський період, коли у 1967 році Харківський стоматологічний інститут переїздить в місто Полтаву та стає Полтавським медичним стоматологічним інститутом.

З 1970 по 1974 рік кафедру очолювала професор Ніна Денисівна Лісова. Наукова діяльність кафедри в ці роки була присвячена вивченню патології слинокам'яної хвороби (Лісова Н.Д.), діагностиці та лікуванню періоститів щелеп (Лук'янов В.Г.), абсцесів та флегмон (Козиненко Л.О.), неспецифічних паротитів (Поленічкін В.К.). Отримані результати втілювались в 1 докторську та 3 кандидатські дисертації.

З 1974 по 1990 рік кафедру очолювала професор Віра Федорівна Чистякова. Вона є автором більш ніж 120 наукових праць, серед яких монографія «Травма лица и головного мозга».

З 1990 по 2010 рік кафедру очолював професор Олег Васильович Рибалов. Головними напрямками наукових досліджень кафедри стали питання діагностики та лікування патології слинних залоз (Кваченко П.І., Яценко І.В.,

Борисова О.В., Гуржий О.В., Андріянова О.Ю., Митченко В.І., Саяпіна Л.М., Смаглюк В.І., Скікевич М.Г., Гаврильєв В.М.), травматичних пошкоджень ЩЛД (Карасюнок Є.О., Волошина Л.І.), злоякісних пухлин ЩЛД (Соловова Н.А.), захворювань скронево-нижньощелепного суглобу (Стоян О.Ю., Москаленко П.О.), запальних процесів щелепно-лицевої ділянки у дітей (Кваченко П.І.), периферійних уражень лицевого нерву (Іваницька О.С.), профілактики запальних ускладнень (Ахмеров В.Д.).

Професор О.В.Рибалов є дійсним членом Європейської Асоціації щелепно-лицевих хірургів, академіком, автором понад 450 наукових праць. Він має 25 раціоналізаторських пропозицій та 7 винаходів. Автор 5 підручників. Під його керівництвом захищено 3 докторські та 17 кандидатських дисертацій.

За 45 років роботи кафедри в місті Полтава, назва кафедри змінювалась чотири рази – «Кафедра хірургічної стоматології», «Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії», «Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з курсом основ стоматології», «Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї». В 1998 році від кафедри хі-

(Закінчення на 5-й стор.)

(Закінчення.)

Початок на 4-й стор.

рургічної стоматології відокремилась кафедра пропедевтики хірургічної стоматології з курсом пластичної хірургії, яку очолив професор Митченко В.І.

3 вересня 2010 року кафедрою хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї успішно завідує професор Аветіков Давид Соломонович. Він є автором понад 200 наукових та навчально-методичних праць, 3 підручників, 12 навчальних посібників та 12 винаходів. Сьогодні до наукових напрямків роботи кафедри додалися питання пластичної, реконструктивної та косметичної хірургії голови та шиї.

За останні три роки на кафедрі пройшли підготовку 4 магістри, 2 аспіранта, 9 клінічних ординаторів, захищена 1 докторська та

3 кандидатські дисертації. На кафедрі продовжує навчання 4 аспірантів, 2 магістра та 5 клінічних ординаторів.

За результатами власної науково-методичної роботи співробітниками кафедри видано 5 монографій, 8 підручників, 39 навчальних посібників, 5 методичних рекомендацій, біля тисячі наукових і навчально-методичних статей та тез, 1 інформаційний лист, 20 патентів та винаходів, зроблено більш ніж 300 доповідей на міжнародних, республіканських, обласних науково-практичних та навчально-методичних конференціях і з'їздах.

Колектив кафедри продовжує удосконалювати якість підготовки спеціалістів з вищої медичної освіти. Згідно сучасних вимог Вищої школи, кафедра змінює форми та методи навчального процесу, що сприяє підвищенню якості наукової та педагогічної майстерності викладачів, збільшує ефективність

лікувальної роботи.

Організатори конференції щиро дякують ректору, адміністрації академії, деканам факультетів та завідуючим однопрофільних кафедр за теплі слова подяки, постійну підтримку та тісну співпрацю.

Кафедра підійшла до ювілею з досить серйозними досягненнями в усіх видах діяльності, за останні роки двічі виборовши звання кращої кафедри стоматологічного факультету. Колектив кафедри вважає, що 45 – це тільки початок і готовий популяризувати хірургічну стоматологію як на теренах України, так і за її межами, пишаючись своїми випускниками в багатьох країнах світу.

Бажаємо нашим ювілярам ще багато років плідної праці на благо академії, подальшого розвитку, процвітання та успішної діяльності!

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ОЛІМПІАДА З ФІЗІОЛОГІЇ

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.13 року № 1820 «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2013/2014 навчальному році» базовим закладом для проведення II етапу студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Фізіологія» другий рік поспіль була обрана Українська медична стоматологічна академія в м. Полтава. Для участі в Олімпіаді були запрошені студенти 2–3 курсів медичних та класичних ВУЗів.

14 квітня 2014 року до Полтави з'їхались найкращі студенти з усіх куточків України: від Луганська до Ужгорода, від Одеси до Сум – всього 25 учасників із 12 навчальних закладів.

15 квітня відбулись конкурсні змагання: I тур – тестування та II тур – письмова робота. Всі студенти продемонстрували високий рівень знань. Про це свідчать високі бали та щільність результатів. Що казати, якщо шосте місце з однаковою кількістю балів посіли відразу 5 учасників! Також прийшлося поділити друге, третє та четверте місця між конкурсантами, які показали

однакові результати.

Отже, третє місце посіли студенти Іванюк Аліна Вікторівна (Одеський національний медичний університет) та Студеникіна Тетяна Олександрівна (Дніпропетровська медична академія).

На другому місці опинились Табас Петро Степанович (Тернопільський державний медичний університет) та Савчук Соломія Олегівна (Національний медичний університет, м.Київ).

Найкращою журі визнала роботу студента II курсу медичного факультету Української медичної стоматологічної академії Скрипника Ро-

мана Ігоровича.

Усі переможці отримали дипломи та цінні подарунки. Також такі винагородили здобули:

Гужва Єгор (Луганськ) та Семенових Дмитро (Київ) – за четверте місце;

Пилипович Наталія (Львів) – за п'яте місце;

Максимова Олена (Суми), Стасій Владислава та Лисак Юлія (Вінниця), Алфелдїй Бернадетта (Ужгород), Друзенко Максим (Київ) – за шосте місце.

Не гірше за переможців виступив ще один представник ВДНЗУ «УМСА» – Островський Владислав (II курс ме-

дичного факультету) – переможець I етапу Олімпіади серед студентів нашої академії.

Важливою складовою проведення Всеукраїнської Олімпіади з фізіології стали дві екскурсії по нашому чарівному місту Полтава – пішохідна 15 квітня та автобусна 16 квітня. Гості з інших міст побували в найкращих історичних, пам'ятних, мальовничих місцях нашого краю та сфотографувалися на згадку про перебування в них.

Кафедра фізіології ВДНЗУ «УМСА» дякує ректору академії професору Ждану В.М., першому проректору професору Бобирьову В.М., декану факультету підготовки іноземних студентів професору Шейкіну К.Є. за всебічну допомогу у підготовці та проведенні II етапу Всеукраїнської студентської Олімпіади з фізіології.

Професор І.В.Мищенко, завідувач кафедри фізіології ВДНЗУ «УМСА».

СЕРЦЕ ДО СЕРЦЯ

26-27 квітня в рамках Щорічної всеукраїнської благодійної акції «Серце до серця» активісти академії разом із волонтерами м.Полтави та всієї України долучилися до благодійного збору коштів для дітей з вадами зору.

Зусиллями 77 волонтерів-активістів нашої академії, які усі вихідні ходили вулицями міста, збираючи кошти, та усіх небайдужих, які зробили свій внесок у загальну благодійну справу за два дні було зібрано 18 626 тис. грн. Звіт про усі зібрані та витрачені кошти на закупівлю обладнання можна буде подивитися пізніше на сайті Всеукраїнського благодійного фонду «Серце до серця».

Щорічна благодійна акція «Серце до серця» об'єднує усіх навколо ідеї благодійності, надихає дорослих і дітей вірити у краще майбутнє. Студентський парламент щиро дякує студентам, що стали волонтерами та витратили свій час та енер-

гію на користь оточуючих та закликає усіх наступного року долучитися до акції та зробити свій внесок у велику добру справу, яку робить фонд «Серце до серця».

СТУДЕНТСЬКА РЕСПУБЛІКА

Студентська республіка – найочікуваніший захід року для кожного студента. І він вже близько!

Офіційно розпочато набір команд для відбіркового туру, розроблені та опубліковані правила, вимоги та анкети

для заповнення. Не марнуй час, збирай друзів, готуйте команду та долучайтеся до найвеселішого студентського заходу – Студ. республіки! Проекти приймаються до 14 травня, не запізнись! Правила та всі подробиці можна знайти на сторінці Студ. республіки «Вконтакте».

Організатори ж обіцяють, що ця «Республіка» буде ще більш яскравою, видовищною та веселішою, ніж зазвичай! Приєднуйтесь, зустрінемося там!

САМОВРЯДУВАННЯ - МАЙБУТНЯ ЕЛІТА МЕДИЦИНИ

25 квітня у м. Києві відбулася зустріч представників Ради студентського самоврядування медичних навчальних закладів усієї України із представниками МОЗУ. Головою ради є наш студент, голова Студентського парламенту Дмитро Каплун. Зустріч відбулася з керівником апарату Міністерства Василем Лазори-

шинцем та директором департаменту роботи з персоналом, освіти і науки Миколю Осійчуком.

Посадовці мали змогу почути думки та побажання студентів, вислухати їх проблеми та пропозиції. Представники ж студентського самоврядування дізналися про те, як бачать ситуацію у МОЗ та які у

Міністерства плани на найближче майбутнє.

Розмова велася про долю сімейної медицини як пріоритетної галузі. Василь Лазоришинець завірив, що сімейна медицина і надалі буде на першому місці, адже на прикладі багатьох країн можна зробити висновки, що це є правильним та прогресивним шляхом

для покращення системи охорони здоров'я країни, зменшення смертності та підвищення рівня здоров'я всіх громадян.

Ще одне важливе питання, яке було ухвалено за результатами засідання – це включення представників студентського самоврядування до комісії зі складання тестів ліцензійного іспиту «КРОК».

Микола Осійчук у промові наголосив, що у лідерах та членах студентського самоврядування Міністерство охорони здоров'я бачить майбутню еліту української медицини та пообіцяв від імені Міністерства сприяти новим ідеям та проектам студентського самоврядування країни.

Сторінка підготовлена прес-службою

Студентського парламенту

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ЛІКВІДАТОРІВ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АТОМНІЙ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ

Біля пам'ятника ліквідаторам аварії на ЧАЕС пройшов мітинг-реквієм до 28-ї річниці Чорнобильської трагедії. Згадували про тих, хто ризикуючи не тільки власним життям та здоров'ям, а й своїх нащадків, ліквідували наслідки екологічної катастрофи на АЕС.

На зібранні були присутні представники влади, церкви, адміністрація ВДНЗУ «УМСА», чорнобильці та члени сімей загиблих ліквідаторів, студентська молодь, зокрема студенти Української медичної стоматологічної академії та усі небадужі полтавці.

Потрібно згадати, що в ніч на 26 квітня 1986 року в четвертому енергоблоці Чорнобильської атомної електростанції стався вибух, який спричинив потужний радіоактивний викид. Ця техногенна катастрофа вважається однією з наймасштабніших за всю історію ядерної енергетики, як за кількістю загиблих і потерпілих від її наслідків людей, так і за економічними збитками. Чорний день в історії нашої планети не забуде ніхто, пам'ять ще багатьох наступних поколінь знов і знов буде повертатися до трагічних квітневих днів 1986 року.

До присутніх на мітингу звернулися представники області. Голова облдержадміністрації Віктор Бугайчук у своєму виступі зазначив: «Пройшли роки, але серце і душа болять за загиблими ліквідаторами. Вічна їм пам'ять. Іноді, безвідповідальність одних, породжує героїзм інших». Посадовець запевнив, що по-

ри брак бюджетних коштів, обласна влада все ж постарається фінансово підтримувати чорнобильців.

Зі словами вдячності до ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС звернувся і голова Полтавської обласної ради Петро Ворона, наголосивши, що кожного року сотні людей збираються біля пам'ятника, щоб вшанувати пам'ять героїв,

які віддали своє життя за те, щоб Україна, Європа та весь світ не були у зоні жахливого екологічного лиха. П. Ворона поінформував, що загалом у ліквідації аварії на ЧАЕС були задіяні 250 тисяч чоловік, із них 17 тисяч – з Полтавської області. Українська територія, яка була заражена радіацією співставна з площею Данії. Він наголосив, що обласна рада ухвалила рішення

– виділити 200 тисяч гривень на оздоровлення чорнобильців та їхніх сімей: «На рівні області ми перевели кошти для того, щоб вирішити питання оздоровлення чорнобильців. Ми взяли під жорсткий контроль питання оздоровлення дітей. Будемо робити все, щоб чорнобильці почували себе не кинутими, а пошанованими за свій героїчний вчинок».

П. Ворона висловив надію, що майбутнім українським героям не доведеться розплачуватися своїм життям і здоров'ям за чиюсь прорахунку.

За словами голови Полтавської обласної організації інвалідів Чорнобиля Миколи Дибіна, держава підтримує ліквідаторів аварії менше, ніж це необхідно. Він повідомив, що зараз в обласній організації інвалідів Чорнобиля близько 23 тисяч членів, зазначивши: «Цього року вдовам виплатили допомогу в розмірі 400 гривень, це як гіркий спомин за померлими. Тож вдовам, мабуть, навіть важче, ніж нам – тим, хто залишився. Зі свого боку, обласна рада виділила нам у цьому році 200 тисяч гривень на путівки дітям. Це небагато, але теж допомога».

Наприкінці мітингу-реквієму оркестр музичного училища ім.М.Лисенка виконав гімн України. Присутні вшанували пам'ять жертв Чорнобильської аварії хвилиною мовчання і військовим салютом та поклали квіти до пам'ятника.

Єлизавета Золотарьова

З В Е Р Н Е Н Н Я

Організаційного комітету з підготовки та проведення у 2014 році заходів з нагоди Дня охорони праці в Україні до центральних та місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, роботодавців, профспілок, засобів масової інформації, керівників і працівників підприємств, установ та організацій

Шановні колеги! Відповідно до Указу Президента від 18 серпня 2006 року № 685/2006 «Про День охорони праці» в Україні було підтримано ініціативу Міжнародної організації праці з відзначення 28 квітня Всесвітнього дня охорони праці.

Основною метою цього заходу є привернення уваги суспільства, органів державної влади, суб'єктів господарювання, громадських організацій до питань охорони праці, запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням, вшанування пам'яті осіб, які загинули на виробництві.

У 2014 році Всесвітній день охорони праці за рекомендацією Міжнародної організації праці відзначається під девізом – Безпека праці та здоров'я під час використання хімічних речовин на виробництві.

Актуальність відповідної тематики обумовлена тим, що сьогодні хімічні речовини та їх сполуки є одними з основних, як у повсякденному житті людини, так і на виробництві.

Зокрема, атмосфера Землі – повітряна суміш різних газів, які є хімічними елементами та перебувають у відносно постійному об'ємному співвідношенні. Але у результаті виробничої діяльності у повітря надходять різні хімічні речовини та їх сполуки, що призводить до зміни складу повітряної суміші та співвід-

ношення газів.

Слід зазначити, що всі хімічні речовини залежно від дії та ступеня їх впливу на організм людини поділяють на класи. Так, за ступенем впливу на організм людини шкідливі речовини на території України поділяють на чотири класи небезпеки: надзвичайно небезпечні, високонебезпечні, помірно небезпечні, мало небезпечні. Однією із найбільш поширених і небезпечних речовин, які використовують у промисловості та побуті, зокрема, у холодильних установках, є аміак. При малих концентраціях його вплив на організм людини майже непомітний, при великих – може призвести до інвалідності або смерті.

Постійний ріст виробництва і збільшення використання хімічних речовин породжує реальну загрозу як для суспільства в цілому, так і для виробничого середовища, яке нерозривно пов'язано із навколишнім.

Тільки у 2013 році в Україні на підприємствах хімічної промисловості травмовано 198 осіб, із них 19 смертельно, 4 нещасних випадки сталися безпосередньо під час використання та застосування хімічних речовин на виробництві.

Резонансна аварія, яка сталася 6 серпня 2013 року на ПАТ Концерн «Стирол» у Донецькій області, через розгерметизацію трубопроводу з рідким аміаком під час капітального ремонту в

цеху з виробництва аміаку, призвела до загибелі 6 працівників та гострого отруєння аміаком 29 працівників.

Існує перевірена та відпрацьована часом практика вживання заходів і використання засобів захисту працівниками, а саме: заміна у технологічних процесах шкідливих речовин на менш шкідливі; удосконалення технологічних процесів та устаткування, використання засобів індивідуального та колективного захисту; контроль за вмістом шкідливих речовин у повітрі робочої зони; автоматизація виробництва, своєчасне проведення технічного діагностування обладнання, механізмів, устаткування тощо.

Пошук оптимального балансу між використанням хімічних речовин та заходами профілактики і контролю за їх негативним впливом на працівників, мають стати базовим пріоритетом під час розроблення та впровадження національних програм у країні, а мінімізація застосування хімічних речовин на виробництві – для роботодавців.

Охорона праці є невід'ємною складовою забезпечення гармонійного розвитку суспільства. Саме тому важливо пам'ятати, що розвиток культури охорони праці у суспільстві – запорука збереження здоров'я працівників.

Саме тому Організаційний комітет звертається до усіх

працівників, роботодавців, майбутніх роботодавців та працівників, громадськості про необхідність пам'ятати, що людське життя – найвища соціальна цінність, і ніщо не може виправдати смерть людини.

Зважаючи на важливість питань, пов'язаних із використанням хімічних речовин у виробництві, Організаційний комітет звертається до керівників і працівників, підприємств, установ, організацій всіх форм власності, у першу чергу тих, що у своїй діяльності використовують особливо небезпечні та високо небезпечні хімічні речовини, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, профспілкових організацій, об'єднань роботодавців із закликом акцентувати свою увагу на здоров'ї працівників та зосередити зусилля на виконанні вимог Конституції України щодо забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці та виконанні вимог Закону України «Про охорону праці».

Організаційний комітет звертається до представників засобів масової інформації з проханням забезпечити всебічне висвітлення заходів, що відбуватимуться в Україні у рамках Дня охорони праці.

Організаційний комітет

ПІДТРИМАЙ АРМІЮ УКРАЇНИ

Нагадаємо, що й досі діє акція «Підтримай українську армію». Допомогти нашим військовослужбовцям можна за допомогою дзвінків або СМС-повідомлень на єдиний мобільний номер «565» в підтримку української армії.

На рахунки Міністерства оборони станом на 5 травня надійшло більше 117 млн. грн від юридичних і фізичних осіб. Кошти, які надходять на рахунки Міністерства обо-

рони в її рамках, будуть спрямовані на першочергові потреби Збройних сил України (придбання бронезишетів, спальних мішків, ізолюючих підстилок, маскувальних сіток, засобів зв'язку та комплектуючих до них) та медичне забезпечення. До військових частин Збройних Сил України щодня надходить допомога з усіх областей країни, від звичайних людей, організацій, підприємств та владних структур з метою підвищення їх баєготовності та зміцнення обороноздатності держави. Тож не залишаймося і ми осторонь проблем своєї країни.

**«Трибуна лікаря» № 3 (189), травень 2014 р.
Редактор Є. Золотарьова**

Засновники: Українська медична стоматологічна академія,
Полтавське обласне управління охорони здоров'я.
Реєстраційне свідоцтво, № 142. Виходить щомісяця.
Наша адреса: 314024, м. Полтава, вул. Шевченка, 23, тел.: 2-57-46

Оригінал-макет виготовлено за допомогою
комп'ютерно-видавничої системи
Верстка – **Лідії Пащенко**, фото – **Євгена ГАРМАША**.
Підписано до друку 07.05.2014 р. Тираж 200 прим. Зам. № 159.
Віддруковано в редакційно-видавничому відділі УМСА.